

KİTAPÇIK TÜRÜ**A**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**20. GRUP
DİYETİSYEN**

**SAĞLIK BAKANLIĞI
VE BAĞLI KURULUŞLARININ PERSONELİNE YÖNELİK UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI
28/06/2015**

Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik No :

ALANLAR	SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ (DAKİKA)
Atama Yapılacak Görevin Niteliği	50	60

ADAYLARIN DİKKATİNE!

1. Sınav saat **14.00**'te başlayacaktır. Sınav başladıktan sonra ilk **30** dakika dolmadan dışarı çıkmayınız.
2. Sınav sırasında sözlük, hesap cetveli veya makinesi, çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo gibi elektronik iletişim araçlarını yanınızda bulundurmayınız. Bu araçları kullanmanız ve kopya çekmeye teşebbüs etmeniz hâlinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.
3. Başvuru şartlarını taşımadığınız hâlde sınava girmeniz, kopya çekmeniz, başka adayın sınav evrakını kullanmanız, geçerli kimlik belgenizi ve sınav giriş belgenizi ibraz edemediğiniz durumlarda sınavınız geçersiz sayılacaktır.
4. Sınavın değerlendirilmesi aşamasında, bilgisayar ortamında yapılan kopya analizinde ikili veya toplu kopya tespiti hâlinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.

CEVAP KÂĞIDI VE SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Cevap kâğıdınızdaki bilgilerin doğruluğunu kontrol ediniz ve cevap kâğıdınızı mürekkepli kalemle imzalayınız.
2. **Adınıza düzenlenmiş cevap kâğıdı üzerinde belirtilen sınav grubunuza veya branşınıza uygun soru kitapçığını almamış iseniz, bunu salon görevlilerine bildirerek uygun kitapçıkla değiştirilmesini sağlamakla yükümlüsünüz.** Bu durumu salon görevlilerine bildirmediğiniz ya da geç bildirdiğinizde tüm sorumluluk size ait olacaktır.
3. Kitapçık türünüzü cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız. Değerlendirme işlemleri cevap kâğıdındaki kodlamalara göre yapıldığından, eksik ya da hatalı kodlamalarda sorumluluk size ait olacaktır.
4. Cevap kâğıdı üzerinde kodlamalarınızı kurşun kalemle yapınız.
5. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını örselemeden temizce siliniz ve yeni cevabınızı kodlayınız.
6. Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştirilmesini sağlayınız.
7. Soru kitapçığının ön yüzündeki ilgili yerlere ad, soyad ve T.C. kimlik numaranızı yazınız.
8. Her sorunun beş seçeneğinden sadece biri doğrudur. Doğru seçeneği, cevap kâğıdınızın ilgili sütununa soru numarasını dikkate alarak yuvarlağın dışına taşırmadan kodlayınız. **Soru kitapçığı üzerinde yapılan cevaplandırmalar dikkate alınmayacaktır.**
9. Yanlış cevaplarınız dikkate alınmadan sadece doğru cevaplarınız üzerinden puanlama yapılacaktır.
10. Soruları ve sorulara verdiğiniz cevapları, yanınızda götürmek amacıyla kaydetmeyiniz; hiçbir şekilde dışarı çıkarmayınız.
11. **Sınav bitiminde, soru kitapçığı ve cevap kâğıdını salon görevlilerine teslim ediniz.**

BAŞLAYINIZ DENİLMEDEN SORU KİTAPÇIĞINI AÇMAYINIZ.

1. Aşağıdakilerden hangisi bir insanın sağlıklı yaşaması için alması gereken temel besin maddelerinin en çoğunu kapsar?

- A) Tavuk, yumurtalı ıspanak, portakal, su
- B) Köfte, yeşil salata, kadayıf, su
- C) Etli kuru fasulye, pilav, baklava, su
- D) Etli patates, peynirli börek, sütlaç, su
- E) Mantı, pizza, ekmek kadayıfı, su

2. Bir günlük beslenmesi,

Sabah : İki bardak şekerli çay, üç dilim ekmek, reçel

Öğle : Kuru fasulye, pilav, turşu, kadayıf

Akşam : Peynirli börek, kıymalı patates, revani

şeklinde olan bir kimsenin kanına hangi moleküllerin en fazla geçmesi beklenir?

- A) Yağ asitleri
- B) Gliserol
- C) Amino asitler
- D) Glikoz
- E) Su

3. Canlıların beslenmesi sırasında karbonhidrat, yağ ve proteinlerin yanında vitamin de alınması gerekir. Bunun nedeni nedir?

- A) Enerji verici olmaları
- B) Hücre zarı yapısına katılmaları
- C) Yedek enerji maddesi olmaları
- D) Yapı maddesi olmaları
- E) Enzimlerin koenzim kısmını oluşturmaları

4. Dengeli beslenme ne demektir?

- A) İnsanın büyümesi, gelişmesi ve sağlıklı olarak yaşayabilmesi için besin öğelerinin alınmasıdır.
- B) Enerjinin yanı sıra tüm besin öğelerinin gereksinim kadar alınmasıdır.
- C) Vücudun yaşam ve işlevleri için gerekli enerjinin besinlerle yeterince alınmasıdır.
- D) İstenilen besinlerin vücuda alınması, istenilmeyenlerin alınmamasıdır.
- E) Sürekli olarak tek bir besin çeşidinin tüketilmesidir.

5. Aşağıdakilerden hangisinin tamamı enerji veren besin öğelerinden oluşmaktadır?

- A) Protein - Yağ - Mineral madde
- B) Karbonhidrat - Protein - Su
- C) Protein - Karbonhidrat - Yağ
- D) Karbonhidrat - Mineral madde - Yağ
- E) Yağ - Mineral madde - Protein

6. Aşağıdakilerden hangisi beslenme ile ilgili yanlıştır?

- A) Yeterli ve dengeli beslenmemek hastalıklara yol açar.
- B) Beslenme sadece karın doyurmak için yapılır.
- C) Yetersiz ve dengesiz beslenme insanın çalışma, planlama ve yaratma yeteneğini düşürür.
- D) Vücudumuzun tüm besin maddelerine ihtiyacı vardır.
- E) Az ve sık sık beslenilmelidir.

7. Aşağıdakilerden hangisi biyolojik değeri yüksek, iyi kalitede protein içeren bir besin grubudur?

- A) Et
- B) Sebze
- C) Meyve
- D) Süt ürünleri
- E) Tahıllar

8. Vitaminlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) C vitamini vücutta depolanmaz.
- B) D vitamini son şeklini, deri hücrelerinde güneş ışığı etkisiyle alır.
- C) K vitamini kalın bağırsaktaki bakteriler tarafından sentezlenir.
- D) Yağda çözünen vitaminler hücre zarından daha kolay geçer.
- E) Gözde, görüntü oluşumu sırasında B vitamini yıkımı vardır.

9. Yetmişten fazla enzim sisteminde görev alan, ileri düzeyde yetersizliğinde; cücelik ve cinsiyet organlarının gelişememesi gibi sorunlara yol açan mineral madde aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir
B) Çinko
C) Bakır
D) Magnezyum
E) Aliminyum

10. Kretinizm hastalığı aşağıdaki hangi mineral madde yetersizliği sonucu ortaya çıkar?

- A) Demir
B) Fosfor
C) İyot
D) Selenyum
E) Flor

11. I. Kan pıhtılaşmasında görev alır.
II. Kemik gelişimine yardımcı olur.
III. Kas kasılmasında görev alır.

Minerallerden biri olan kalsiyum için yukarıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III
B) I ve II
C) Yalnız III
D) Yalnız II
E) Yalnız I

12. I. Kalsiyum→Kanın pıhtılaşmasında görevlidir.
II. Demir→Hemoglobin yapısına katılır.
III. Fosfor→Nükleik asit yapısında bulunur.

Yukarda bazı mineraller görevleri ile eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

13. A ve B12 vitamini ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Fazlası vücutta depolanır.
B) Suda çözünabilirler.
C) Eksikliklerinde kanın pıhtılaşmasında gecikme olur.
D) Sindirilmeden hücre zarından geçebilirler.
E) Yağda çözünabilirler.

14. Mineraller, tuzlar ve diğer yabancı maddelerden tamamen temizlenmiş su aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçme suyu
B) Kullanma suyu
C) Saf su
D) Steril
E) Kaynak suyu

15. Aşağıdaki moleküllerden hangisi hücrede sentezlenemez?

- A) Karbonhidratlar
B) Vitaminler
C) Proteinler
D) Yağlar
E) Mineraller

16. Aşağıdakilerden hangisi karaciğerde depolanan karbonhidrat çeşididir?

- A) Glikojen
B) Nişasta
C) Glikoz
D) Selüloz
E) Fruktoz

17. Aşağıdakilerden hangisi karbonhidratların vücuttaki ana görevidir?

- A) Yapı taşı olarak kullanılırlar.
B) Vücudu dış etkilere korurlar.
C) Yapıcı ve onarıcıdır.
D) Enerji vericidirler.
E) Savunma sistemini oluştururlar.

18. Bir hücre sükröz molekülü sentezliyorsa aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bitki hücresidir.
- B) Hücrede fruktoz yoğunluğu azalır.
- C) Hücrede glikoz yoğunluğu azalır.
- D) Çevreden su içeri alınır.
- E) Çevreye su verilir.

19. I. Oksijenli solunumda enerji kaynağı olarak kullanılma
II. Yönetici moleküllerin yapısına katılma
III. Monomer özellikte olma
IV. Üretici canlının kendisi tarafından sentezlenme

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri pentozlarla heksozları birbirinden ayırt etmek için kullanılabilir?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

20. Aşağıda bazı karbonhidratların özelliği verilmiştir.

- Kan şekeri olarak kullanılır.
- RNA'nın yapısına katılır.
- DNA'nın yapısına katılır.
- Hayvanlar tarafından sentezlenir.

Buna göre aşağıdaki karbonhidratlardan hangisinin özelliği verilmemiştir?

- A) Glikoz
- B) Riboz
- C) Deoksiriboz
- D) Laktoz
- E) Maltoz

21. I. Glikoz
II. Maltoz
III. Nişasta

Yukarıda verilen karbonhidratların molekül büyüklüğü bakımından büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) I - II ve III
- B) I - III ve II
- C) II - III ve I
- D) III - II ve I
- E) II - I ve III

22. Depolanmış yağın canlı yaşamındaki başlıca önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enerji ve metabolik su elde etmek
- B) Vücut hacmini arttırmak
- C) Vücut ısını korumak
- D) Zaman kaybını engellemek
- E) Açlığa dayanma gücünü arttırmak

23. Günlük enerjinin yüzde kaç proteinlerden gelmektedir?

- A) % 55 - 60
- B) % 25 - 30
- C) % 35 - 45
- D) % 10-15
- E) % 60 - 70

24. Aşağıdakilerden hangisi enzim hızını etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Enzim miktarı
- B) pH
- C) Enzim çeşidi
- D) Ortamın ısısı
- E) Substrat miktarı

25. Lipaz enzimi hangi besin ögesinin sindirim ve metabolizmasında görev yapar?

- A) Karbonhidrat
- B) Protein
- C) Yağ
- D) Vitaminler
- E) Nükleik asitler

26. - Büyüme ve gelişmeyi yavaşlatır.
 - Yaralar geç iyileşir.
 - Bozuk alyuvar yapımı gerçekleşir.
 - Bağışıklık sistemini zayıflatır.

İnsana ait yukarıdaki metabolik rahatsızlıkların nedeni aşağıdaki organik besin moleküllerinin hangisinin eksikliğinde görülür?

- A) Lipit B) Vitamin
 C) Karbonhidrat D) Protein
 E) Glikojen

27. Aşağıdakilerden hangisi kilokalori ile ilgili doğru bir bilgidir?

- A) Hücrede besinlerden enerji oluşum ve harcanmasıdır.
 B) 1 lt damıtık suyun ısısının 15 santigrattan 16 santigrata yükseltebildiği enerji miktarıdır.
 C) Enerjinin kalori cinsinden hesaplanmasıdır.
 D) Besinlerin verdiği enerji miktarlarını ölçmek için kullanılır.
 E) Yanma besinlerin önce C'de ve O'da parçalanması olayıdır.

28. Aşağıdakilerden hangisi 1 gr karbonhidratın sağladığı enerji miktarıdır?

- A) 8 kalori B) 7 kalori
 C) 6 kalori D) 5 kalori
 E) 4 kalori

29. Aşağıdakilerden hangisi 1 gram proteinin sağladığı enerji miktarıdır?

- A) 8 kalori B) 7 kalori
 C) 6 kalori D) 5 kalori
 E) 4 kalori

30. Aşağıdakilerden hangisi enzimlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Protein yapısındadırlar.
 B) Nötr pH'da optimum aktivite gösterirler.
 C) Yüksek sıcaklıklarda çalışabilirler.
 D) Katalizör maddelerdir.
 E) Reaksiyon hızları sıcaklıkla doğru orantılıdır.

31. Kurubaklagillerde - mısırdaki sınırlı olan esansiyel aminoasitler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metionin - Triptofan B) Metionin - Valin
 C) Triptofan - Metionin D) Triptofan - Lizin
 E) Lizin - Valin

32. Aşağıdakilerden hangisi bileşik protein değildir?

- A) Lipoprotein B) Albümin
 C) Fosfoprotein D) Glikoprotein
 E) Nükleoprotein

33. Aşağıdaki özelliklerden hangisi proteinlere ait değildir?

- A) Yapıcı onarıcı olmaları
 B) Gerekğinde enerji olarak kullanılması
 C) Enzim ve hormon oluşturmaları
 D) Aminoasit dizgisinin türe özgül olmaması
 E) Organik bileşikler olmaları

34. Aşağıdakilerden hangisi fizyolojik pH'da yüksüz polar bir aminoasittir?

- A) Aspartik asit B) Lizin
 C) Glutamin D) Alanin
 E) Fenilalanin

35. Aşağıdakilerden hangisi süt proteinlerinden değildir?

- A) Kazein B) Laktalbumin
C) Laktoglobülin D) Laktamin
E) Miyoglobülin

36. Aşağıdakilerden hangisi diaminomono karboksilik aminoasittir?

- A) Glisin B) Alanin
C) Lösin D) Valin
E) Lizin

37. Organizmada aşağıdakilerden hangisi yağ metabolizması ile ilgili hormon değildir?

- A) Adiponektin B) Leptin
C) Grilin D) Obestatin
E) Obezite

38. Aşağıdakilerin hangisi, yağların görevlerinden değildir?

- A) Yağda çözünen A, D, E, K vitaminlerinin bağırsaklarda emilmesi için gereklidir.
B) Proteinlerden sonra kullanılan enerji kaynağıdır.
C) Mekanik etkilere karşı korur.
D) Proteinlerden sonra gelen yapı maddesidir.
E) Vücut ısını korumada rol oynar.

39. Aşağıdakilerin hangisinde, yağların vücudun çalışmasındaki işlevleri doğru olarak verilmiştir?

- A) En ekonomik enerji kaynağıdır.
B) Yağda eriyen vitaminlerin taşıyıcısıdır.
C) Yağ asitlerinin vücuda alınmasını önler.
D) Acıkma duygusunu geciktirir.
E) 1 gram susuz yağ, 1 gram hidrate olmuş glikojenden 6 kat fazla enerji verir.

40. Aşağıdakilerden hangisi hayvansal bir yağ türevi arasında yer alır?

- A) Margarin B) Zeytin yağı
C) Tere yağı D) Soya yağı
E) Mısırözü yağı

41. Aşağıdakilerden hangisi bitkisel yağların özel yöntemlerle hidrojenarilerek doyurulması ile elde edilen ürünü tanımlar?

- A) Pastörize tere yağı B) Krema
C) Tere yağı D) Margarin
E) Soya yağı

42. Günlük kaç gram yağ yetişkin bir birey için yeterlidir?

- A) 30 - 50 B) 50 - 60
C) 60 - 70 D) 70 - 80
E) 80 - 90

43. Aşağıdakilerden hangisi elzem yağ asididir?

- A) Glulozik asit
- B) Aspartik asit
- C) Glutamik asit
- D) Palmitik asit
- E) Linoleik asit (omega-6)

44. Aşağıda verilen iç salgı bezi ve salgıladıkları homon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Tiroit bezi - Tiroit hormonu
- B) Hipofiz bezi - Büyüme hormonu
- C) Pankreas - İnsülin
- D) Böbreküstü bezi - Glukagon
- E) Tiroit bezi - Tiroksin

45. Korku ve heyecan anında kanda aşağıdaki hormonların hangisinin miktarı artar?

- A) İnsülin
- B) Adrenalin
- C) Glukagon
- D) Aldesteron
- E) FSH

46. Aşağıdakilerden hangisi iç salgı bezi değildir?

- A) Hipofiz bezi
- B) Pankreas bezi
- C) Tükürük bezi
- D) Tiroit bezi
- E) Paratiroid bezi

47. Eksikliğinde metabolizmanın yavaşlamasına neden olan hormon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aldesteron
- B) Tiroksin
- C) İnsülin
- D) Glukagon
- E) Adrenalin

48. Aşağıdakilerden hangisi, insanda hormonların kontrolünde düzenlenen olaylardan biri değildir?

- A) Kandaki glikoz miktarının düzenlenmesi
- B) Metabolizma hızının düzenlenmesi
- C) Yutulan besinin mideye iletilmesi
- D) Vücudun su ve mineral dengesinin sağlanması
- E) Metabolizmanın denge de tutulması

49. Hormon salgımında aşağıdaki iyonlardan hangisi etkindir?

- A) Ca
- B) Fe
- C) Mg
- D) Cl
- E) Mn

50. Tiroid bezinde hormonların salgılanmasında hangi element önemlidir?

- A) Çinko
- B) Flor
- C) Klor
- D) Brom
- E) İyot

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

SINAV SÜRESİNCE UYULACAK KURALLAR

1. Adaylar, sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadırlar. Kurallara ve uyarılara uymayan adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.
2. Sınav başladıktan sonra adayların salon görevlileri ve birbirleri ile konuşmaları, kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri yasaktır.
3. Adaylar sınav süresince, sınav giriş belgesi ile birlikte kimlik belgelerinden birini (nüfus cüzdanı, pasaport veya sürücü belgesi) masalarının üzerinde bulundurmamak zorundadırlar.
4. Sınav evraklarını teslim etmeyen, soru kitapçıklarının sayfalarından bir kısmını eksik teslim edenlerin sınavları geçersiz sayılacaktır.

SALON GÖREVLİLERİNCE SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE ADAYLARA YAPILACAK SON UYARI

- Soracağınız bir şey var mı? Varsa şimdi sorunuz.
- Sınav başladıktan sonra sorularınıza cevap verilmeyecektir.
- Başlama zilini bekleyiniz.
- Hepinize başarılar dileriz.

(Salon başkanı başlama ve bitiş saatini tahtaya yazacaktır.)

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

28 HAZİRAN 2015 TARİHİNDE YAPILAN
SAĞLIK BAKANLIĞI VE BAĞLI KURULUŞLARININ PERSONELİNE YÖNELİK
UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI
20. GRUP: DİYETİSYEN
A SORU KİTAPÇIĞI CEVAP ANAHTARI

1. B
2. D
3. E
4. A
5. C
6. B
7. A
8. E
9. B
10. C
11. A
12. E
13. D
14. C
15. E
16. B
17. D
18. B
19. A
20. E
21. D
22. A
23. D
24. C
25. C

26. D
27. B
28. E
29. E
30. C
31. A
32. B
33. D
34. C
35. D
36. E
37. E
38. B
39. C
40. C
41. D
42. A
43. E
44. D
45. B
46. A
47. B
48. C
49. A
50. E